Sortland kommune
Kommunedirektør Stenhaug

Sortland

Sigerfjord 30.8.24

INNSPILL TIL ARBEIDET MED BUDSJETT 2025

Sortland eldreråd gjorde i møte 28.8.25 følgende vedtak i sak014/24 innspill til budsjettarbeid for 2025

Vedtak:

1. Det opprettes ressurs for samskapingkoordinator/frivilligkoordinator
2. Det settes i gang prøveprosjekt med digital matvenn i samarbeid med hjemmetjenesten
3. Det opprettes stilling/ressurs for vaktmestertjeneste for hjemmeboende eldre
4. Det foretas helse- og miljøkartlegging av alle innbyggere over 80 år

Begrunnelse:

I sommer la SSB frem ny befolkningsutvikling for landet.

Fra 2024 til 2050 venter Statistisk Sentralbyrå at befolkninga i Norge skal bla. ha følgende utvikling i Sortland

Tredobling over 90 år

Aldersgruppa fra 67 til 79 år vil øke til dels kraftig i Sortland og Øksnes.

Antall innbyggere fra 80 til 89 år skal mer enn dobles i Sortland og Øksnes, hvis vi skal tro forskerne. Også i de andre kommunene i distriktet vil det øke kraftig.

- Og gruppa av de aller eldste, fra 90 år og oppover, vil nesten gå til himmels. De blir mer enn dobbelt så mange i alle kommunene, og i Sortland ligger det an til mer enn tredobling:
- I Sortland skal antallet fra 90 år og oppover øke fra 79 i dag til 247 i 2050.

Denne utviklingen må Sortland kommune ta innover seg og sette i verk tiltak for å gi gode tjenester for befolkningen. Eldrerådet er klar på at det må settes inn flere forebyggende tiltak slik at også de eldre fremover kan leve godt i Sortland.

1. Samsakpingskoordinator/frivilligkoordinator
   Når det gjelder frivillighet foregår det mye godt og viktig arbeid. Dette arbeidet spesielt rettet mot seniorressurser bør kommunen i samarbeid med Frivilligsentralen komme i gang med gjennomføring av Frivilligmeldingen vedtatt i 2022.
   Eldrerådet mener at kommunal koordinator er viktig for enklere komme i kontakt med brukergrupper og sammen med frivilligsentralen kan finne gode tiltak. Kommunal koordinator kan og bør arbeide sektorovergripende – oppvekst, helse- omsorg, teknisk.
   Oppvekst: f.eks. skaffe og organisere frivillige til leksehjelp, voksenhjelp på skolebusser, digitale hjelpere osv.
   Hels- omsorg: f.eks. Skaffe og delta i organisering av trivselstiltak for eldre både hjemme og på institusjoner, støttekontakter, være behjelpelig med etablering av aktivitetstilbud osv.

   Teknisk: f.eks. skaffe og organisere frivillige til vaktmesteroppgaver, tilrettelegge/vedlikeholde friluftsområder osv.

   I følge frivilligmeldingen vedtatt i 2022 er det ikke like enkelt å etablere frivilliginnsats som tidligere som holder tråden og organiserer prosjektene – j.f. Lørdagskafeen på Lamarktunet der leder av Frivilligsentralen er helt sentral i å skaffe folk til å drifte.

2. Det settes i gang prøveprosjekt med digital matvenn i samarbeid med hjemmetjenesten.
   Mange eldre hjemmeboende bor alene og er ensomme. Med økt alder økes også andelen personer med kognitiv svikt/demens. Ensomhet og demens er av flere faktorer som fører til nedsatt matglede og feilernæring -dette fører fort til underernæring og nedsatt helsetilstand.
   Brukerutvalget for hjemmetjenesten har i flere møter etterlyst at kommunen tar tak i etablering av mat/spisevenn både gjennom frivillighet og digitalt. Koordinatoren j.fr. forrige pkt., kan ha en rolle her.

3. Det opprettes stilling/ressurs for vaktmestertjeneste for hjemmeboende eldre
   I kontakt med eldre som bor i egne boliger, er det unisont ønske om å ha tilgang til person som kan hjelpe til med hverdagslige små oppdrag i hjemmet. Oppgaver kan være enkelt hagestell, skifte lyspærer, enkel snømåking.

4. Det foretas helse- og miljøkartlegging av alle innbyggere over 80 år
   Vi vet at eldre over 80 år har størst sannsynlighet for helsesvikt og skrøpelighet.
   Kommuneplan samfunnsdel sier mye bra bl.a. .. **ha tilbud som gir alle eldre god helsehjelp, med vekt på friskliv og forebyggende tiltak** – side 25

   Handlingsplan «Leve hele livet: Formålet med planen sier bl.a.: …**tilrettelegge for bedre og lengre mestring av eget liv ved hjelp av teknologi og gi målrettede**

helsetjenester basert på individuelle behov. Tjenestetilbudet skal ha forebygging og hverdagsmestring som fokus.

Ut fra kunnskap kartleggingen viser, sette i gang forebyggende/avbøtende tiltak.

Med vennlig hilsen

Sortland eldreråd
Liv Tjønsø
Leder